

Styrelsen	2024-04-17
Handling nr	11.2
Handläggare	Camilla Holtet
Daterad	2024-03-25
Reviderad	

Till
Styrelsen för Västtrafik AB

Remiss av motion om att utreda regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att godkänna redovisat remissvar samt ge VD i uppdrag att översända svaret.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Göteborg 18 april 2024
Dnr: VTM 1-1123-23

Till
Regionstyrelsen
regionstyrelsen@vgregion.se
RS 2023-05420

Västtrafiks yttrande över motion om att utreda regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande med mål om förbättring och effektivisering

Förslag till beslut

Västtrafik AB föreslår att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Motionen är besvarad.

En motion angående att utreda regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande med mål om förbättring och effektivisering har inkommit till regionfullmäktige den 2023-10-24 § 212.

Västtrafik har getts möjlighet att inkomma med yttrande på motionen med diarienummer 2023-05420.

Ett syfte med upphandlingsreglerna är att den offentliga sektorn vid inköp på bästa sätt ska skapa förutsättningar för goda och sunda affärer genom konkurrens. Alla typer av företag oavsett storlek ska kunna lämna anbud till offentliga upphandlingar. Att skapa bra förutsättningar för så många företag som möjligt att ha möjlighet att delta i offentliga upphandlingar leder ofta till fler anbud och bättre konkurrens. En ökad konkurrens gynnar i förlängningen både anbudsgivarna och Västtrafik. Västtrafik får bättre förutsättningar att göra goda affärer, med tillgång till fler nya lösningar och möjlighet att effektivare använda skattemedlen. Företagen får i sin tur ökad drivkraft att utvecklas och att vara innovativa för att möta Västtrafiks behov.

För att skapa konkurrens är det viktigt att identifiera och analysera det egna behovet och anpassa krav och villkor efter det.

Enligt upphandlingslagstiftningen lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) 4 kap. Allmänna bestämmelser §1 och §2 finns principerna för upphandling.

1 § Upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

2 § En upphandling får inte utformas i syfte att undanta den från lagens tillämpningsområde och får inte heller utformas i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt.

Västtrafik har under lång tid, med beaktande av ovan, verkat för att skapa en sund konkurrens genom att införa samtliga trafikupphandlingar:

- Identifierat och analyserat behoven och anpassar krav och villkor efter det. Branschgemensamma överenskommelser beaktas i framtagande av kraven.
- Intagit ett leverantörsperspektiv för att undvika otydliga krav i upphandlingsprocessen.
- Gjort marknadsanalyser för att få kunskap om vad marknaden har att erbjuda och vilka leverantörer som finns på den.
- Upphandlingsprocessen omfattar dialog med potentiella leverantörer inför upphandling.
- Planerar för upphandlingarna och annonserar dessa i god tid.
- Undviker för stora och omfattande avtal och inför upphandling analyseras möjligheten att göra sunda och bra avtal utifrån storlek och tillvaratagandet av konkurrens.
- Etableringstiden beaktas utifrån leverantörers möjlighet att leverera.

Sammanfattningsvis, inför varje upphandling jobbar Västtrafik med utformningen av kravspecifikationen så att den blir tydlig och behovsanpassad med hänsyn till upphandlingsföremålet. Kraven ska vara både lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet med upphandlingen. Vid framtagandet av kravspecifikationen använder Västtrafik flera olika källor. Vi jobbar med erfarenhetsutbyte med övriga trafikhuvudmän och med branschorganisationer. Vi analyserar även nuvarande avtal för att se hur dessa har fungerat och även hur kostnadsutvecklingen har varit. Vid kravställandet ställer Västtrafik både detaljerade krav eller funktionskrav och där det är möjligt används standarder – detta för att använda befintliga lösningar och därigenom få lägre pris. Om kravställningen blir för låg finns stor risk att produkten eller tjänsten inte lever upp till förväntningarna därför görs viktiga avväganden inför varje upphandling. Västtrafik definierar behoven i kravställningen med målsättning att kraven ska vara så tydliga att leverantören förstår vad som är viktigt och vad den förväntas leverera under hela kontraktperioden – vilket är viktigt för bra och konkurrensmässiga anbud. Utvecklingen för bussupphandlingar är positiv, där det har varit en tydligt ökande konkurrens under de senaste åren.

Samtliga krav måste utformas med hänsyn till upphandlingsprinciperna. Detta innebär att kraven som Västtrafik ställer inte får formuleras på ett sätt som

utesluter några leverantörer. Vid framtagandet av kravspecifikationen utformar Västtrafik, med hänsyn till upphandlingsprinciperna, förutsättningar för alla typer av företag att delta i Västtrafiks upphandlingar. Västtrafik gör detta genom att i upphandlingarna skapa förutsättningar att för olika företag att lägga anbud, detta görs till exempel genom att anpassa trafikområde och storlek på avtalen. Olika storlekar på trafikområden attraherar olika typer av företag. Västtrafik verkar aktivt för att skapa möjligheter för att tillvarata den befintliga konkurrensen på marknaden för att på så sätt få en ökad konkurrens och bättre anbud.

//

Per Johansson3 (KONSULT)

Från: Registrator VTM
Till: Stefan Westling Didrik; Styrelsen för Fastighets Stöd och Service FB; Vasttrafik
Ämne: Sv: Motion av Tomas Brandberg (SD) och Jonas Eriksson (SD) med flera om att utreda regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande med mål om förbättring och effektivisera

Från: Stefan Westling Didrik <stefan.westling.didrik@vgregion.se>

Skickat: den 14 november 2023 08:45

Till: Styrelsen för Fastighets Stöd och Service FB <fastighetstodservice@vgregion.se>; Vasttrafik <vasttrafik@vasttrafik.se>

Ämne: Motion av Tomas Brandberg (SD) och Jonas Eriksson (SD) med flera om att utreda regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande med mål om förbättring och effektivisera

Detta mejl är skickat från en extern e-postadress. Vänligen klicka inte på länkar och öppna inte bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,
Översänder en motion på remiss.

Med vänliga hälsningar

Stefan Didrik

Nämndsamordnare
Koncernstab kansli och säkerhet
Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen
Telefon: 076-9402737
Epost: stefan.westling.didrik@vgregion.se

2023-11-14
Diarienummer RS 2023-05420

Styrelsen för fastighet, stöd och service
Styrelsen för Västtrafik AB

Motion av Tomas Brandberg (SD) och Jonas Eriksson (SD) med flera om att utreda regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande med mål om förbättring och effektivisering

Motionen anmäldes på regionfullmäktige 2023-10-24 § 212 och ska behandlas av regionfullmäktige inom ett år.

Inför regionfullmäktiges behandling ska regionstyrelsen se till att berörda nämnder yttrar sig över förslagen i motionen. Regionstyrelsen har valt att remittera denna motion till rubricerade nämnder för yttrande.

Nämnden ska yttra sig över om **motionens förslag till beslut**, kan eller bör genomföras, eventuell tidplan, kostnader med mera. Någon mer omfattande utredning av motionens förslag ska inte göras i samband med yttrandet över motionen. Till exempel om motionen föreslår en utredning så ska nämnden ta ställning till om en utredning bör göras och lämna förslag till regionfullmäktige. Det är regionfullmäktige som avgör om utredningen ska göras.

Nämnden ger förslag till regionfullmäktiges beslut. Förslaget till beslut kan vara:

- Regionfullmäktige bifaller motionen (förslagen i motionen ska genomföras) - Nämnden får i uppdrag att
- Regionfullmäktige avslår motionen (förslagen i motionen ska inte genomföras).
- Motionen är besvarad (ifall motionens syfte redan är uppnått genom pågående arbete eller genom andra beslut)

Ärendet ska ha rubriken ”Yttrande över motion av *fill i*. ”

Om förslaget till beslut är att bifalla motionen ska det uppdrag som blir en följd av bifallet klart framgå i beslutsunderlaget. Vidare ska nämnden ges i uppdrag att återrapportera vidtagna åtgärder dels till motionären, dels till regionfullmäktige. Regionfullmäktige redovisar detta i samband med den årliga redovisningen av de motioner som är äldre än ett år.

Om motionens syfte redan är uppnått genom andra beslut ska det redovisas och förslaget till beslut ska vara att motionen är besvarad, eventuellt med hänvisning till sakförhållandet.

Protokollsutdrag och eventuella underlag mailas till regionstyrelsen@vgregion.se senast den 1 maj 2024. Ange regionstyrelsens diarienummer.

Koncernkontoret sammanställer nämndernas yttranden. Regionstyrelsens utskott har uppdraget att bereda motioner som remitterats till utskotten, svara för eventuell remissammanställning och lägga förslag till beslut.

Med vänliga hälsningar
Stefan Didrik

2023-10-24

Regionfullmäktige

Motion

Utred regionens styrning av inköp och upphandlingsförfarande med mål om förbättring och effektivisera

Förslag till beslut

Mot bakgrund av nedan förslås regionfullmäktige besluta:

Att: Regiondirektören får i uppdrag att genomföra en utredning av styrningen av inköp och upphandling med syfte att förbättra och effektivisera.

Bakgrund

Enligt skattebetalarnas intresseorganisation (<https://skattebetalarna.se>) går det på sikt att spara upp emot en åttondel av utgifterna om regionen agerar mer i enlighet med näringslivets förutsättningar. Genom att underlätta vid upphandlingsförfarandet och inte ha så högt ställda krav att endast stora resursstarka entreprenörer kan delta, öppnar vi för att fler har möjlighet att lägga anbud och på så sätt ökar konkurrensen och med ett större utbud borde även priserna bli lägre. Då Västra Götalandsregionen upphandlar varor och tjänster för cirka 26 miljarder per år finnas stora resurser att spara.

Västra Götalandsregionen kan med sina stora och många resurser göra skillnad för många. Då det är regionens invånare som genom sina skattemedel finansierar verksamheten så bör regionen gynna verksamheter och produktion som sker inom regionens gränser. Genom utökad inköp av lokala produkter och tjänster finns möjlighet till gagn för regionen, kommunerna och dess medborgare.

Sverigedemokraterna menar att det finns potential för att utveckla våra inköpsstrategier till att i högre utsträckning främja lokala producenter och varor samtidigt som vi effektiviserar, och minskar våra utgifter.

Tomas Brandberg (SD)

Jonas Eriksson (SD)

Pernilla Börjesson (SD)

Zandra Pettersson (SD)

Peter Arvidsson (SD)